

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni Saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-son buyrug'iga
8- Ilova

**" ICHKI QURILMALAR, IMPLANTLAR VA SUYAK TRANSPLANTATLARI BILAN BOG'LIQ MEXANIK ASORATLAR "
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

					muassasalari	muassasalari	<i>(har bir davolangan holat uchun)</i>	
Asosiy mutaxassis (vrach)		Oilaviy shifokor	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	Travmatolog-Ortoped	1 marta	
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Terapevt Anesteziolog- reanimatolog				+	+	1 marta	
Izoh: Operativ aralashuvga tayyorgarlik ko'rish jarayonida zarurat tug'ilganda qo'shimcha mutaxassislarning maslahati o'tkaziladi, shuningdek, kerak bo'lsa boshqa tor doiradagi mutaxassislar bilan ham maslahat o'tkaziladi.								
Laborator tekshiruvlar Asosiy:	<ul style="list-style-type: none"> • umumiy qon tahlili; • siydikning umumiy tahlili; • qon guruhi va rezus-omilni aniqlash; • koagulogramma; • qonning biokimyoviy tahlili; • odam immunitet tanqisligi virusiga qon; • Vasserman reaksiyasiga qon; • Qonning biokimyoviy tahlili; • HbsAg, Anti-HCV ga qon; 				+	+	1 marta	
Izoh: Ushbu guruh patologiyalari uchun maxsus laboratoriya tekshiruvlar mavjud emas. Ular operatsiyaga tayyorgarlik bosqichida o'tkazilishi mumkin bo'ladi.								

patentlanmagan) nomi	qo'llanilishi				muassasalari	muassasalari		
<p>Izoh: Ushbu nozologiya uchun standart dori terapiyasi mavjud emas. Dori-darmonlarni buyurishning sababi og'riq sindromining mavjudligi, ilgari operatsiya qilingan sohada yallig'lanish o'zgarishlari. Dori-darmonlar bilan davolash, shuningdek, bemorlarda suyak almashinuvining buzilishi belgilari paydo bo'lganda ko'rsatiladi va D vitamini va kaltsiy preparatlarini buyurishdan iborat. Operatsiyadan keyingi asoratlarni oldini olish uchun reosteosintez operatsiyasidan keyingi dorilar (analgetiklar, desensibilizatorlar, antibiotiklar, antikoagulyantlar va boshqalar) alohida ko'rib chiqiladi.</p>								
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Ambulator yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	OSHP/OP	OSHP/OP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Antibiotiklar	Antibiotikoterapiya bo'yicha yo'riqnoma va protokollarga ko'ra				+	+	Antibiotikoterapiya bo'yicha yo'riqnoma va protokollarga ko'ra	yo'riqnoma bo'yicha
Analgetiklar	yo'riqnoma bo'yicha				+	+	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
Nosteroid yallig'lanishga qarshi dori vositalari	yo'riqnoma bo'yicha				+	+	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
<p>Izoh: Qo'shimcha dori vositalari infeksiyon asoratlarning oldini olish maqsadida hamda operatsiyadan keyingi davrda og'riq qoldiruvchi vositalar sifatida qo'llaniladi.</p>								

REJALI JARROHLIK AMALIYOTI

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
Yaroqsiz fiksatorni olib tashlash				+	+
Reosteosintez				+	+

Revizion operatsiyalar vaqtida suyak plastikasi				+	+
Suyak autoplastikasi					
Dekortikatsiya				+	+
Revaskulyarizatsiya osteoperforatsiyasi yoki Bek bo`yicha tunnelizatsiya					
Izoh: Yuqorida ko`rsatilgan operativ muolajalar ularni qo`llash tajribasiga ega bo`lgan ortoped tomonidan o`tkazilishi lozim					

PARHEZ STOLI/DIETA

Ovqatlanish tartibi	Tibbiy yordam ko`rsatish darajasi va turi bo`yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
15 – stol	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	Holati yaxshilanguncha
	...				
Izoh: Bemorlarning ahvoli yaxshilangunga qadar dispanser nazorati olib boriladi					
Лабораторные исследования	Rentgenografiya		+	1 marta	
Izoh: Davolash natijalarini nazorat qilish maqsadida amalga oshiriladi.					

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal	Reabilitatsiya muddati
-------------------------	-----------------------	---------	------	-------------------	------------------------

				soni	
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	1 yil
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar					
Instrumental tekshiruvlar	Rentgenografiya				
Izoh: davolash natijalarini nazorat qilish uchun amalga oshiriladi.					
Profilaktika usullar	Birlamchi profilaktika mezonlari osteosintez bilan bog`liq asoratlarni rivojlanishi uchun xavf omillarining mavjudligini o`z ichiga oladi.	+	+	1	1 yil
	Ikkilamchi profilaktika mezoni asoratlarning dastlabki belgilarining mavjudligi hisoblanadi.	+	+	1	1 yil
	Uchinchi darajali profilaktika mezoni asoratlarni oldini olish uchun operatsiyadan keyingi yuqori sifatli davolanishni amalga oshirishdir.	+	+	1	1 yil
Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar oilaviy shifokor va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi.					
Profilaktika tadbirlari (medikamentoz)					
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo`llanilishi	Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	O`rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Izoh: Yon boylamlar shikastlanishining oldini olish maqsadida dori-darmon vositalarini qo`llash nazarda tutilmagan.					

REABILITATSIYA

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Konservativ davolash	1.LFK	+	+		Doimiy	1 yil
	2. Ortez va shinalarni taqib yurish	+	+	-	Doimiy	6 oygacha
Izoh: Reabilitatsiya tadbirlari jarohatning og'irlik darajasiga va davolash turiga (konservativ, operativ davolash) qarab o'tkaziladi						
Laborator tekshiruvlar			+	+	1	
Izoh: bu nozologiya bo'yicha laboratoriya tekshiruvlari o'tkazilmaydi						
Instrumental tekshiruvlar						
Izoh: Ko'rsatmalarga ko'ra, hamroh patologiyalarni aniqlashning boshqa tashxislash usullari ham tayinlanishi mumkin						
Reabilitatsion usullar	1. Fizioterapiya	-	+	-	3 oyda 1 marta	1 yil
	2. LFK	+	+	-	Doimiy	1 1 yil
	3. Ortez va shinalarni taqib yurish	+	+	+	Doimiy	6 oygacha
Izoh: Reabilitatsiya oilaviy shifokor va ortoped tomonidan olib boriladi, zarurat tug'ilganda fizioterapevt ham jalb etilishi mumkin.						
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
Izoh: Reabilitatsiya choralari suyak o'zgarishi va funktsional buzilishlarning og'irligiga qarab belgilanadi. Suyak tuzilishini sezilarli funktsional buzilishlarsiz va implantni yo'q qilmasdan buzish profilaktika choralari va konservativ davolanishni talab qiladi. Jiddiy deformatsiyalar bo'lsa, reosteosintez amalga oshiriladi, shundan so'ng xalqaro miqyosda funktsiyalar va hayot sifatini tiklashni nazorat qilish uchun reabilitatsiya choralari belgilanadi.						

Mazkur klinik protokol va standartlar O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vaziri o'rinbosari Basitxanova E.I, Tibbiy sug'urta boshqarmasi boshlig'i Sh. Almardanov, klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi boshlig'i Sh.R. Nurimova boshchiligida, Klinik protokollar va standartlarni ishlab chiqish va joriy etish bo'limi bosh mutaxassisi G.Djumayeva, yetakchi mutaxassisi N.Raximova tomonidan tashkiliy va uslubiy ko'magi asosida ishlab chiqilgan.

